



**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА
ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ
У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ
УПРАВЛІННЯ ФІТОСАНІТАРНОЇ БЕЗПЕКИ**

вул. Максимовича, 19, м. Вінниця, 21036, тел. (0432) 65-88-00, факс (0432) 57-03-01
web: www.vingudpss.gov.ua, e-mail: info@vingudpss.gov.ua, код ЄДРПОУ 40310643

21.09.2017 р. № 06/3135 На № _____ від _____

**Відділ захисту рослин управління фітосанітарної
безпеки Департаменту фітосанітарної безпеки,
контролю в сфері насінництва та розсадництва
Держпродспоживслужби України
Департамент агропромислового розвитку,
екології та природних ресурсів Вінницької ОДА
Вінницький обласний центр з гідрометеорології**

**ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ №12
щодо фітосанітарного стану посівів сільськогосподарських культур
у господарствах Вінницької області станом на 21 вересня 2017 року**

Протягом декади відбувалися коливання температури, але взагалі утримувалася літня, помірно тепла, з нерівномірним розподілом опадів погода. 12 та 20 вересня шуміли грози, в м. Вінниці та в окремих районах області випадав град. 17 вересня максимальна температура повітря підвищувалася до позначки 30° тепла та вище, 19.09 вона сягала лише 21° тепла, а добова температура знижувалася до осінніх значень. Сонячне сяйво до поверхні землі надходило протягом 72 годин, при нормі 71 годину. Вітер переважав слабкий та помірний. В Хмільнику відмічено посилення поривів вітру до 19 м/с.

Середня декадна температура повітря становила 16.9-20.2°, що на 3.8-6.3° вище від норми. Максимальна температура повітря в денні години підвищувалася до 29-32° тепла. Абсолютний максимум температури на поверхні ґрунту становив 38-47° тепла. Мінімальна температура повітря в нічні години знижувалася до 5-11° тепла. Абсолютний мінімум температури на поверхні ґрунту становив 4-10° тепла. Середня декадна температура ґрунту на глибині 10 см становила 17-20° тепла.

Опади різної інтенсивності випадали протягом 2-4 днів. Кількість опадів за декаду була в межах 7-48 мм, що становить 46-369% декадної норми, в південно-східних районах 0-1 мм, що становить 0-7%. Відносна вологість повітря становила 65-72%, при нормі 73-76 %.

В другій декаді вересня на Вінниччині наступають оптимальні строки сівби озимих колосових культур. Протягом декади спостерігалася сонячна, тепла з нерівномірним розподілом опадів погода. Погодні умови були переважно сприятливі для посіву озимини. Лише в південних та південно-східних районах області запаси продуктивної вологи були недостатні для отримання дружних сходів озимини. Станом на 18 вересня запаси продуктивної вологи на полях, призначених під посів озимої пшениці, були від незадовільних до достатніх і становили в орному шарі ґрунту 7-27 мм.

Станом на 20 вересня суми ефективних температур були значно вище норми, а саме: вище +5° становила 2042-2384°, при нормі 1821-2092°, вище +10° становила 1181-1438°, при нормі 1007-1252°. За період з 11 по 20 вересня сума ефективних температур вище +5° становила 119-152°, що на 38-63° вище від норми.

Господарства області проводили посів *озимої пшениці*, на раніше засіяних площах відмічено проростання зерна та сходи. Для завершення вегетації пізніх культур погода протягом декади була також задовільна.

У кукурудзи продовжувалось досягання зерна: воскова та повна стиглість.

Соняшник перебував у стані біологічної та збиральної стиглості насіння.

Цукрові буряки продовжували набирати вагу кореня. За даними спостережень метеостанцій, вага кореня станом на 20 вересня рівнялась 617-819 г, приріст за декаду склав 17-75 г.

Соя знаходилася на другому етапі досягання, на півдні області її збирали.

У капусти відмічена технічна стиглість. В садах проводився збір урожаю яблук та груш.

Господарства області в погожі дні продовжували збір урожаю пізніх сільськогосподарських культур, орали на зяб та сіяли озимину.

Багатоїдні шкідники

Продовжується відкладання яєць та відродження гусениць підгризаючих совок. В посівах озимого ріпаку їх нараховується 0,5-1 екз./м², на сходах озимої пшениці (південні райони) – 0,5 екз./м².

Чисельність **мишоподібних гризунів**, за даними проведених **обстежень**, залишається на попередньому рівні. На падалиці зернових культур нараховується 1-3 жилі колонії/га, в них по 2-4 жилі нори, на посівах озимого ріпаку 1 ж.колонія/га, в якій 1-3 ж.нори, на багаторічних травах нараховується 3-4 жилих колоній/га, в них по 3-5 жилих нір, на узбіччях доріг, пасовищах, лісосмугах – 2 жилих колоній/га, в них по 4 жилих нори.

Шкідники та хвороби зернових і зернобобових культур

В південних районах на сходах озимої пшениці продовжується літ злакових мух. На 100 помехів ентомосачка в теплі сонячні дні попало: **шведської мухи** – 2 екз., **гессенської** – 1 екз., **озимої** - 1 екз., **цикадки** – 6 екз., **злакової попелиці** – 5 екз.

На решті території на падалиці зернових на 100 помехів ентомосачка потрапляє:

- самок-розселювачок **злакової попелиці** - 3 екз., імаго **шведської мухи** - 5 екз., **цикадок** 4 екз., **хлібних блішок** - 6 екз. На рослинах падалиці проходить розвиток **гельмінтоспориозу** – 25% рослин, **борошнистої роси** – 3-4% рослин, **бурої листової іржі** – 1-2% рослин.

Шкідники та хвороби цукрових буряків

В крайових смугах відмічається незначне заселення та пошкодження гусеницями **совки-гамми**, які пошкодили 7% рослин за чисельності 0,5 екз./м².

Церкоспорозом уражено 8-10% рослин та **фомозом** 4-6% рослин за розвитку 0,2%, **хвостовою гниллю** - 0,5% коренеплодів, **звичайною паршею**, **дуплистістю** - 1% коренеплодів.

Шкідники та хвороби озимого ріпаку

Повсюди на посівах озимого ріпаку продовжується заселення та пошкодження сходів **капустяними блішками**, якими пошкоджено 3-7% рослин за чисельності 3-5 екз./м². Продовжується літ, відкладання яєць, відродження та шкідливість личинок **ріпакового пильщика** на півдні (0,5 екз./м²), розпочалось їх відродження в центральних районах (0,2-0,5 екз./м²). Повсюди переважно в крайових смугах продовжується літ **біланів**, в полі зору за 1 хвилину пролітає 3-5 екз. метеликів.

Шкідники та хвороби картоплі і овочевих культур

На рослинах **томатів** продовжується наростання розвитку **фітофторозу** (18% рослин за розвитку 0,5%) та **альтернаріозум** (22% рослин за розвитку 0,6%). **Верхівкова гниль** виявляється на 8% плодів.

На **пізній капусті** продовжує розвиток комплекс шкідників: **капустяною попелицею** заселено 5% рослин по 8-23 екз./рослину; гусеницями **капустяної совки** заселено і слабо пошкоджено 3% рослин за чисельності 1-2 екз./рослину, а **біланів** – 4% рослин, на кожній з яких нараховується 3-4 личинки. Продовжується літ метеликів біланів - 2-3 екз./в полі зору за 1 хвилину.

Шкідники та хвороби багаторічних насаджень

На сортах осіннього строку досягання спостерігається пошкодження **яблуневою плодожеркою** 7% плодів. На пошкоджених плодах розвивається **плодова гниль**, якою уражено 5-7% плодів.

Фітопатологічний аналіз

При проведенні фітопатологічного аналізу насіння, відібраного в СТОВ „Злагода” с.Павлівка, виявлено:

а) насіння озимої пшениці Лазурна, 13 тонн, I репродукція, зберігається насипом. Хворобами уражено: **пліснявінням** 2%; **бактеріозом** 1%;

б) насіння озимої пшениці Смуглянка, 25 тонн, I репродукція, зберігається насипом. Хворобами уражено: **альтернаріозом** 2%; **пліснявінням** 1%;

в) насіння озимої пшениці Дарунок Поділля, 22 тонни, II репродукція, зберігається насипом. Хворобами уражено: **альтернаріозом** 17%, **пліснявінням** 2%;

г) насіння озимої пшениці Кубус, 20 тонни, II репродукція, зберігається насипом. Хворобами уражено: **альтернаріозом** 15%, **пліснявінням** 3%.

Інформація

щодо поширення і чисельності шкідників сільськогосподарських рослин у Вінницькій області станом на 21 вересня 2017 року

№ з/п	Назва культури	Обстежено, га	Назва шкідника	Заселено, %		Чисельність, екз.								Пошкоджено, (сисними – заселено) рослин, бруньок, листків, суцвіть, плодів, %		Ступінь пошкодження, %, %				
				площ	рослин, бруньок, суцвіть, плодів	Один. виміру	імаго		яйце		личинки			ентомофаги	серед.	макс.	слаб-кий (до 25% рослин)	серед-ній (26-50% р.)	сильний (51% і більше)	
							серед.	макс.	серед.	макс.	серед.	макс.	вік							
1	Оз. пшениця	90	Цикадки	100		екз./100 п.с.	6	6												
			Озима совка	100		екз./м2					0,5	0,5								
			Попелиці	100		екз./100 п.с.	5	5												
			Гессенська муха	100		екз./100 п.с.	1	1												
			Озима муха	100		екз./100 п.с.	1	1												
			Шведські мухи	100		екз./100 п.с.	2	2												
2	Оз.ріпак	343	Ріпак. пильщик	47		екз./м2					0,3	0,5			1	2	100			
			Озима совка	24		екз./м2					0,5	0,5								
			Оклична совка	24		екз./м2					0,5	0,5								
			Капуст. блішки	47		екз./м2	3	5							4	7	100			
			Мишоп. гризуни	24		екз./м2	1	1			2	2								
3	Ц/буряки	60	Совка-гамма	30		екз./м2				0,5	0,5			7	7	100				
4	Б/трави	96	Мишоп. гризуни	100		ж.к./га	3	4												
5	Столові буряки	0,1	Травневі хрущі	100		екз./м2				0,5	2			2	3	100				
			Озима совка	100		екз./м2					0,2	0,2	1-3	1	2	100				
			Дротяники	100		екз./м2					3	5		5	6	100				
6	Сад	30	Ябл. плодожерка	100	15	% пошк.пл.								7	7	100				
7	Ячмінь ярий (падалиця)	15	Попелиці	100		екз./100 п.с.				3	3		1							
			Хлібні блішки	100		екз./100 п.с.	6	6												
			Цикадки	100		екз./100 п.с.	4	4												
			Мишоп. гризуни	100		ж.к./га	2	3												
			Шведські мухи	100		екз./100 п.с.	5	5												
8	Капуста	0,1	Капустяна совка	100	3	екз./рослину				1	2			3	3	100				
			Попелиці	100	5	екз./рослину					8	23			5	5	100			
			Білани	100	4	екз./рослину					3	4			4	4	100			

Інформація

щодо ураження хворобами сільськогосподарських рослин у Вінницькій області станом на 21 вересня 2017 року

№ з/п	Назва культури	Обстежено, га	Назва хвороби	Уражено, %					Розвиток хвороби, %	Загибло рослин, %	
				площ	рослин		Назва ураж. органу	Органів рослин			
					середній	максим.		середній			максим.
1	Цукрові буряки	60	Хвостова гниль	30	0,5	0,5	коріння				
			Парша	30	1	1	коріння				
			Фомоз	100	4	6	листя			0,2	
			Церкоспороз	100	8	10	листя			0,2	
			Дуплистість	30	1	1	коріння				
2	Ячмінь ярий (падалиця)	15	Бура іржа	100	1	2	листя			0,1	
			Борошниста роса	100	3	4	листя			0,1	
			Гельмінтоспоріоз	100	25	25	листя			0,2	
3	Капуста	0,1	Слизист. бактеріоз	100	4	4	качани				
4	Томат	0,1	Альтернаріоз	100	22	22	листя			0,6	
			Верхівкова гниль	100			плоди	8	8		
			Фітофтороз	100	18	18	листя			0,5	
5	Сад	30	Плодова гниль	100	15	15		7	7	0,2	

Інформація

щодо льоту метеликів лускокрилих комах у Вінницькій області станом на 21 вересня 2017 року

№ з/п	Назва культури	Площа, га		Шкідник		Інтенсивність льоту			Співвідношення, %		Середня кількість яєць на самку
		обстежено	заселено	назва	покоління	Одиниця обліку	Чисельність, екз		самиці	самці	
							середня	максимальна			
1	Оз.ріпак	343	78	білани	III	в п.з. /1 хв.	3	5			
2	Капуста	0,1	0,1	білани	III	в п.з. /1 хв.	2	3			

Начальник управління фітосанітарної безпеки

підписано

В.Л. Бажановський